

Sursum Corda

Inhoud

Omschrijving en duiding.....	1
De Reformatie en het Sursum Corda	
Patroon van de viering	
Teksten.....	
Bij wijze van recapitulatie	
BIJLAGE: Inventarisatie(tje).....	

Omschrijving en duiding

Sursum corda (Latijn voor "Verheft uw hart") – een liturgische beurtspraak die in ieder geval vanaf de 2de eeuw een eigen plaats had en heeft bij de viering van de Maaltijd van de Heer. Het zijn de woorden die de voorganger uitspreekt tijdens de dialoog tussen de voorganger en de gelovigen direct aan het begin van het *Tafelgebed* (dat is de *gedenkende lofprijzing* waarmee de viering van de Maaltijd van de Heer begint):

- voorganger: *Dominus vobiscum.* (De Heer zij met u)
allen: ***Et cum spiritu tuo.*** (En met uw geest)
voorganger: *Sursum corda.* (Verheft uw hart)
allen: ***Habemus ad Dominum.*** (Wij zijn met ons hart bij de Heer)
voorganger: *Gratias agamus Domino Deo nostro.* (Zeggen wij dank aan de Heer onze God)
allen: ***Dignum et iustum est.*** (Hij is onze dankbaarheid waardig)

Op deze plek en in deze vorm is het al terug te vinden in de *Traditio apostolica*¹ uit het begin van 3de eeuw (Rome), het oudst bekende tafelgebed (dat waarschijnlijk ook al ouder is dan het geschrift zelf).

De groet waarmee het sursum corda begint wordt verbonden met Ruth 2,4 (groet tussen Boaz en zijn maaiers). Deze opening van het sursum corda werd tot vaste liturgische groet

¹ Volgens overlevering geschreven door Hippolytus, hoewel aan zijn auteurschap wordt getwijfeld.